

UCLL
HOOGESCHOOL

**RESEARCH &
EXPERTISE**

Communicatietips

De kracht van samen spreken

Dialogo zorgt voor verbinding met zichzelf, elkaar en het thema zelfsturing. Je leert via gesprek jezelf en de ander beter kennen. Zo creëer je een voedingsbodem die onmisbaar is om de volgende stap te zetten, namelijk het verrijken van je klaspraktijk waarin zelfsturing wordt gestimuleerd. Dialogo levert een schat aan informatie op over de blik van leerlingen op het thema zelfsturing en hun onderwijsnoden. Het geeft handvaten om de eigen onderwijspraktijk af te stemmen en zo leren krachtig te ondersteunen. De interactiewijzer geeft houvast om leerlingen aan het denken te zetten over de eigen zelfsturing en prikkelt je eigen communicatievaardigheden.

Algemene uitgangspunten:

**Elk antwoord is een goed antwoord.
Antwoorden mogen verschillen van elkaar.**

Door verschillende antwoorden samen te leggen, komen we tot een rijker geheel.

We zoeken samen naar acties en geven tegelijkertijd ruimte aan elkaar om het leerproces zelf in handen te nemen.

Verkennen – verbinden – verdiepen

Doorheen de interactie met en tussen leerlingen vertrekken we vanuit: verkennen, verbinden en verrijken, die onderling onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

Verkennen

We leren onszelf en elkaar beter kennen en ontdekken hierdoor andere werelden. We zijn nieuwsgierig naar elkaar, praten met elkaar en luisteren naar elkaar. We gaan na wat elk van ons bezig houdt op vlak van zelfsturing.

Elk antwoord is ieders eigen goed antwoord en deze antwoorden mogen van elkaar verschillen. We accepteren elkaar en kijken zonder oordeel. Iedereen voelt zich welkom, gezien en gewaardeerd.

Verbinden

Door verschillen samen te leggen, komen we tot een rijker geheel.

We staan samen stil bij de betekenis van verhalen en zoeken naar gelijkenissen en verschillen. We koppelen deze verhalen aan een groter geheel, de puzzel van SAMEN sterk STUREN.

Doorheen dit zoekproces, krijgen we nieuwe inzichten en leren we onze uitdagingen beter kennen.

Verrijken

We gaan over tot actie en stimuleren zelfsturing. We groeien door onze inzichten te vergroten, vaardigheden te oefenen, de context anders vorm te geven, ... We stimuleren onszelf en elkaar om een volgende stap te zetten. Waar nodig, zijn we er voor elkaar, helpen we elkaar.

We zoeken samen naar acties en geven tegelijkertijd ruimte aan elkaar om het leerproces zelf in handen te nemen. Wat een leerling zelf kan, laten we hem zelf doen.

Verkennen	Verbinden	Verrijken
Een basis die je inzet tijdens gesprekken:		
– We duiken in het verhaal van de ander en nemen dit verhaal niet over. De ander kiest wat hij al dan niet wil vertellen. – We hebben belangstelling voor de ander, zijn nieuwsgierig, vragen door wanneer de ander iets vertelt. We kijken elkaar aan. – We geven gevoelsreacties (van jezelf of van wat je ziet bij de ander). We benoemen non-verbale interacties en brengen het gesprek zo op een dieper niveau.	– We koesteren stiltes, die mogelijk tot iets moois kunnen leiden. We denken rustig na. – We zijn sober met het aantal vragen. – We parafraseren regelmatig of vatten samen. We toetsen onze interpretatie af. Klopt dit? – We gebruiken de puzzel van SAMEN sterk STUREN door hier expliciet naar te verwijzen.	– We stimuleren de ander om zichzelf uit te dagen en grenzen te verleggen. – We inspireren de ander (inspirerend advies of ideeën geven die je vervolgens toetst bij de tegenpartij). – We laten toe dat iemand eigen keuzes maakt (ook al heb je zelf een ander spoor in gedachten). – We bieden steun. – We volgen acties op.
Mogelijke vragen om leerlingen aan het denken te zetten:		
Wat wil je graag hierover vertellen? Hoe is het voor jou om daarmee bezig te zijn? Hoe pak je het aan? Wanneer geniet je? Wat voel je? Wat denk je? Wat wil je? Wat werkt er voor jou? Waarover ben je tevreden? Hoe ga je om met zaken die gemakkelijk lopen? Hoe ga je om met zaken die moeilijk lopen? Welke droom/dromen heb je nog? Wat bedoel je met ...? Kan je een voorbeeld geven van ...? Is dat altijd zo? Of alleen in dit verhaal? Wie heeft er nog een vraag? Wie is ergens nieuwsgierig naar? Wie wil er nog iets te weten komen? Welke gedachten komen bij jou boven drijven bij het beluisteren van dit verhaal?	Wat waardeer je in het verhaal van de ander? Wat inspireert je in het verhaal van de ander? Wat leer je uit het verhaal van de ander? In welk verhaal herken je jezelf? Welke aspecten van zelfsturing kwamen aan bod in het verhaal? Welke aspecten van zelfsturing kregen geen plaats in het verhaal? Wat willen we hierover nog te weten komen? Welke gelijkenissen zien we tussen ons? Welke verschillen zien we tussen ons? Wat valt er op bij het beluisteren van deze verhalen? Welke topics kwamen regelmatig terug? Welke topics kwamen minder aan bod? Wat vinden wij belangrijk op vlak van zelfsturing?	Waar ligt je uitdaging? Waar ligt onze uitdaging? Waar zou jij je grenzen willen verleggen? Wanneer zou je tevreden/fier zijn? Welke mogelijkheden zijn er om je doel te bereiken? Wat zie jij jezelf doen? Welke verhalen kunnen je inspiratie bieden voor jouw actie(s)? Welke sterktes kan je inzetten? Welke ondersteuning heb je nodig? Zijn er mensen thuis die jou kunnen ondersteunen? Zijn er klasgenoten die jou kunnen ondersteunen? Zijn er materialen die jou kunnen ondersteunen? Welke steun kan ik jou geven? Wat kan ik voor je doen? Wat in je omgeving kan je veranderen/aanpassen om datgene wat je wilt te bereiken? Ik denk hieraan, denk jij zelf nog aan iets? Hoe wil jij met dit concreet aan de slag gaan? Wat is het eerste dat je wil ondernemen? Welke kansen zien jullie om mijn aanpak te verbeteren?

Geïnspireerd op: Inspirerend coachen/Jef Clement; verhalen en reacties van leerlingen en leraren uit PWO 'communicatie voor zelfsturing bij jonge tieners'.